

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

Egészségügyi Tudományos Tanács
Elnökség
1051. Budapest, Arany János u. 6-8.
Prof. Mandl József akadémikus
ETT elnöke részére

Tisztelt Elnök Úr!

A Magyar Plasztikai Helyreállító és Esztétikai Sebész Társaság tagságának nevében fordulunk az **Egészségügyi Tudományos Tanács Elnökségéhez**. A magyar plasztikai sebészi szakma egészét érintő, az alábbiakban részletezett orvostudományi kérdésben

kérjük a tisztelt testület állásfoglalását.

A kérdésfelvetés aktualitását, és ennek tárgyában a megalapozott orvostudományi állásfoglalás égető szükségességét egy jogértelmezési vita adja. Ezen jogvita során a Nemzeti Adó és Vámhivatal illetékes hatósága végső soron orvos szakmai kérdésben kíván ügydöntő állásfoglalást tenni. Kétségre vonja, hogy a plasztikai sebészek a humán egészségügyi tevékenységük során, elsősorban annak úgynevezett esztétikai sebészeti ágát művelve, diagnosztizálást, kezelést, és ezáltal betegség vagy egyéb egészségügyi rendellenesség gyógyítását, helyreállítását végeznék. Szakmai testületeink, tudományos egyesületünk, szakmánk igazságügyi szakértői ezzel az orvostudományi szempontból nézve laikus vélekedéssel nem értenek egyet, ezért szeretnénk kérni az ETT Elnökségének állásfoglalását.

A probléma jogi környezete, valamint az ahhoz kapcsolódó adóhatósági gyakorlat tömören az alábbiakban összegezhető:

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 85. § (1) bekezdés c) pontja (a törvény hatálybalépése, azaz 2008. január 1. óta mai napig változatlan szöveggel) kimondja, hogy „mentes az adó alól az a szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó sérült- vagy betegápolás, amelyet humán-egészségügyi – ideértve természetgyógyászatot is – tevékenységet végző – ilyen minőségében – teljesít.”

Az Áfa tv. a „humán-egészségügyi tevékenység” fogalmát sem a már hivatkozott § valamely későbbi bekezdésében, sem az ún. értelmező rendelkezésekben (258-259. §) nem határozza meg. Az Áfa tv-en túlmenően a hatályos magyar jogszabályokban sem találni a kérdéses fogalom jogalkotói definícióját.

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

A törvény által használt kifejezésnek kizárólag a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerében (TEAOR) van hasonló megfelelője, úgymint: „humán-egészségügyi ellátás” (Q/86. pont). A ponthoz fűzött KSH magyarázat szerint: többek között Idetartozik az általános orvosi és a szakorvosi tevékenység keretében a háziorvosok, a szakorvosok, valamint a sebészek által végzett orvosi konzultáció és gyógykezelés is.

Mindezek alapján a Magyarországon plasztikai sebészetet végző orvosi vállalkozásoknak a fenti ágazatba kell besorolniuk főtevékenységüket.

A fentiekre való tekintettel a Magyarországon működő plasztikai sebészeti vállalkozások, egyetértésben a gazdasági működésüket segítő könyvelők, adótanácsadók és jogászok véleményével, egységesen, kivétel nélkül orvosi tevékenységüket adómentes tevékenységnek tekintették, és ennek megfelelően a nyújtott szolgáltatásról kiállított számlán általános forgalmi adó tartalmat nem tüntettek fel.

Ezt a gyakorlatot látszott megerősíteni az adóhatóság is, többek között az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság még 2008-ban e-076053(41) számon kiadott állásfoglalása is, amely szerint az Áfa tv. 85. § (1) bekezdés c) pontja alapján a plasztikai sebészeti szolgáltatás adómentesen számlázható.

Mindezekkel szemben az adóhatóság honlapján 2012. február 1-jén megjelent egy közlemény, mely a plasztikai sebészeti beavatkozások egy részét, az ún. „esztétikai” beavatkozásokat Áfa köteles körbe sorolta. Tette ezt annak ellenére, hogy az Áfa tv. rendelkezésében egyetlen szó sem esik arról, hogy a humán-egészségügyi szolgáltatásként nyújtott plasztikai sebészeti ellátások (az alkalmazandó adókulcs vonatkozásában) különbözzenek a tekintetben, hogy azt milyen céllal nyújtják.

A NAV Központi Hivatala Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztálya véleményének melyeknek összegzése megtalálható a 2012/5. ADÓ ÉS VÁMÉRTESÍTŐ kiadvány jogalkalmazás rovatában 36. szám alatt A plasztikai sebészet áfa-rendszerbeli megítélése címen. Ebben a NAV az Európai bíróság az egészségüggyel kapcsolatos áfa mentességeket érintő 3 ítéletére hivatkozik, melyeket a tevékenység megítélése szempontjából irányadónak tart. Ezek a C-384/98; C-141/00 valamint a C-307/01 számú ítéletek.

1, Ezen ítéletek alapján a hatóság arra az álláspontra helyezkedik, hogy csak az az orvosi tevékenység élvezhet egészségügyi ellátás címén adómentességet, amelyet diagnosztizálási, kezelési, és ez által betegség vagy egyéb egészségügyi rendellenesség gyógyításának, helyreállításának céljából végeznek. Ebből következően plasztikai sebészeti szolgáltatás Áfa-mentességét beavatkozásokként kell vizsgálni.

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

2, Kifejti továbbá, hogy a tevékenység ágazati besorolása tulajdonképpen lényegtelen, mivel bár lehet, hogy a szolgáltatás ágazati besorolása alapján egészségügyi szolgáltatás, azonban egy esztétikai beavatkozás nem feltétlenül szolgál egészséget megőrző, visszaállító célokat.

3, Az adómentesség megadása szempontjából elfogadhatónak tartja annak vizsgálatát, hogy az adott beavatkozás az E alpból egyébként finanszírozható lenne e, vagyis hogy azt a TB támogatja e, mert ekkor véleménye szerint egyértelműen adómentességet élvez.

Sajnos a 2012 évben született NAV állásfoglalás óta a fenti jogértelmezésre hivatkozva már született visszamenőlegesen, 2008-tól Áfa tartozást megállapító elmarasztaló határozat!

Miért nem elfogadható a NAV jogértelmezése (múlt-visszamenőlegesség!)

1, Sem a 2008. január 1-én életbe lépett és azóta is változatlan formában érvényes Áfa törvény betűjéből, sem pedig szelleméből nem következik, hogy az egészségügyi ellátáson belül ÁFA szempontjából meg lehet és kell különböztetni esztétikai ellátást.

2, Az Európai Bíróság 3 ítélete, melyekre a NAV a véleményét döntően alapozza, nemhogy nem a plasztikai-sebészeti áfa körrel foglalkozik, de az első kettő még csak nem is orvos beteg kapcsolatot feltételező gyógyítási, vagy kezelési tevékenységgel kapcsolatos. Ezek esetében egészségügyi adminisztratív tevékenység Áfa vonzatát vizsgálja, és a harmadik ítélet sem alkalmas arra, hogy belőle a plasztikai sebészet Áfa-körbe tartozása megállapítható lenne. A nemzeti belső joggyakorlat az Unió területén az egészségügyi beavatkozások forgalmi adó vonzatának megítélésében országoként eltérő!

3, A fordított vertikálitás jogelve alapján az Európai Bírósági Ítéletek nem teremthetnek az állampolgár számára kedvezőtlenebb helyzetet, csak akkor, ha azt az adott állam átülteti a belső jogba. Nem követelhető meg az állampolgároktól, hogy hazai jogszabályokon kívül még az EU jogot, sőt a joggyakorlatot is ismerjék, ez a jogalkotó feladata.

Tehát a jogalkotó törvényhozási elmaradásáról van szó, mely lehetetlenné teszi a törvény megfelelő értelmezését és alkalmazását.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdése a jogalkotás alapvető követelményei között rögzíti, hogy „a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.

4, Egy jogszabály utólagos értelmezése, egyértelműsítése sem alkalmazható visszamenőlegesen, ha a címzett számára korábban kiismerhetetlen volt, hogy mit várt el tőle a jogalkotó, a jogalkalmazó.

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

5, Azt, hogy az adott beavatkozás igénybe vehető lenne-e az E-alap terhére, nem tartjuk alkalmasnak annak eldöntésére, hogy az illető beavatkozás Áfa mentesen számlázható. A TB térítés nem fogalmi elem, ilyen szempontból nincs relevanciája valamely tevékenység egészségügyi szolgáltatásnak minősítése szempontjából.

A NAV által ez ügyben végzett jogértelmezési és ez alapján történő határozathozatali gyakorlat az egész plasztikai sebészeti szakmát méltánytalanul bizonytalan helyzetbe hozta, alapvetően sérti a jogállamiság egyik alappillérét, a jogbiztonságot.

Ezzel kapcsolatos aggályainkat még 2012-ben felettes szervünk, az Emberi Erőforrások Minisztériumának Helyettes Államtitkárán, Dr. Cserhádi Péteren keresztül eljuttattuk a korábbi adóügyekért felelős helyettes államtitkárhoz, Dr. Balogh Ádámhoz. Sajnos az ügy ezen a ponton megakadt. Az elmúlt két évben a szakma képviselői több alkalommal folytattak tárgyalásokat a NAV által delegált képviselőkkel, eredménytelenül.

NAV ellenőrzés nehézségei

1, Az adó alóli mentesség megadásának jogosságát az adózónak kellene bizonylatokkal és a jelen esetben a páciens vizsgálatára, kezelésére vonatkozó dokumentumokkal igazolnia, hiszen a pénzügyi bizonylatokból nem lehet megállapítani, hogy a beavatkozás a NAV jelenlegi álláspontja szerint gyógyítónak minősül, így Áfa-mentesen számlázható.

2, Az orvosi dokumentumok alapján az Áfa mentesség elbírálása orvos szakmai feladat. Nem szakmabeli NAV revizortól ez nem várható el, ennek eldöntésére nem alkalmas.

3, Az orvosi dokumentumok személyiségi jogok szempontjából rendkívül érzékenyek minősülnek, jogosulatlanul kikerülhetnek az orvosi titoktartásra kötelezett körből.

4. A betegek utólagos kikérdezése és bevonása a beteg méltósághoz való jogát sértheti.

A fentiekben körvonalazott, részleteiben nem szabályozott, végrehajtási utasításokat nélkülöző jogi környezetben, az adóhatóság szakemberei a saját jogértelmezési és eljárási gyakorlatuk során, olyan kérdésekben alakítottak ki ügydöntő állásfoglalást, amelyekre vonatkozó hatályos jogforrás nincs, ezzel szemben, véleményünk szerint, ezek már orvos szakmai kompetenciába tartoznak. Ezáltal válik az egyébként jogi és adóügyi természetű vita tárgya orvostudományi kérdéssé.

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

Ezek a kérdések, amelyekben szeretnénk kikérni az Egészségügyi Tudományos Tanács Elnökségének állásfoglalását, a következők:

1. **Szétválasztható-e élesen a plasztikai sebészetten belül annak két ága, az úgynevezett helyreállító, valamint az úgynevezett esztétikai plasztikai sebészet? Egy konkrét egészségügyi ellátás során kimondható-e, hogy az kizárólag helyreállító, vagy kizárólag esztétikai célú?**
2. **Kimondható-e, hogy azon egészségügyi ellátás során, amelyet a plasztikai sebészet szakirodalmi hagyományosan esztétikai sebészetnek nevez, az orvos ne végezne diagnosztizálási, kezelési, és ez által betegség, vagy egyéb egészségügyi rendellenesség gyógyítására, helyreállítására irányuló tevékenységet?**

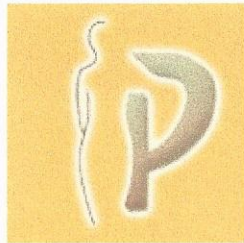
Társaságunk álláspontja a fenti kérdésekkel kapcsolatban:

A plasztikai helyreállító és esztétikai sebészet, mint ahogy azt neve is tükrözi, egymástól el nem választható egységes orvosi szakterület, mely a hagyományos sebészettel szemben a képzésre, valamilyen hiányzó testrész, vagy terület kialakítására, pótlására, deformitások, torzulások megszüntetésére, valamely elvesztett funkció helyreállítására törekszik. A legtöbb esetben a funkció és az esztétika közösen van jelen, nehezen meghatározható melyik az elsődleges.

Orvos szakmai szempontból, plasztikai sebészeti igazságügyi orvosszakértők és a Magyar Plasztikai, Helyreállító és Esztétikai Sebész Társaság egybehangzó álláspontja alapján „minden helyreállító műtétnek van esztétikai és minden esztétikai beavatkozásnak helyreállító része is. A két kategóriát élesen szétválasztó orvos szakmai állásfoglalás korábban sem volt és jelenleg sem létezik. A fentiek alapján orvos szakmai alapon nem lehet szétválasztani a tisztán esztétikai és tisztán helyreállító beavatkozásokat, még elvi síkon sem”.

A WHO meghatározása szerint, „Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékoság hiánya”. Az ember nem pusztán vegetatív vagy szomatikus lény. Bizonyos szerveinek, testrészeinek szerepe, egészséges működése nem korlátozódik egyszerű élettani funkciók, mint például az anyagcsere vagy a mozgás biztosítására.. Bizonyos testrészeknek éppen a külső megjelenésük az egyik, vagy olykor a legfontosabb biológiai funkciójuk.

Messzemenő szerepük van a társadalmi beilleszkedésben, az énkép kialakulásában, vagy akár a párválasztásban, Mindezek harmonikus működése, orvosi szempontból vitathatatlanul része az egészség fogalmának. Álláspontunk szerint mindazoknak a panaszoknak a hátterében álló állapotok, amelyek miatt az úgynevezett esztétikai plasztikai beavatkozások történnek, kimerítik a – „**betegség, vagy egyéb egészségügyi rendellenesség**” fogalmát.

MAGYAR PLASZTIKAI, HELYREÁLLÍTÓ ÉS ESZTÉTIKAI SEBÉSZ TÁRSASÁG

Ezt támasztja alá az a tény is, amely szerint a Betegségek Nemzetközi Osztályozásában önálló (BNO) kóddal szerepelnek. Másfelől, az az orvosi tevékenység, amely ezeknek a rendellenességeknek az elhárítását célozza, megfelel a törvény betűje szerinti **„szolgáltatásnyújtásnak, amelyet humán egészségügyi tevékenységet végző – ilyen minőségében – teljesít.”** Ennek alapján, orvos szakmai szempontból, nemcsak a helyreállító, hanem az úgynevezett esztétikai plasztikai sebészeti beavatkozásokat is egyértelműen gyógyító célúnak tartjuk.

Emellett szeretnénk leszögezni, hogy teljességgel elfogadhatónak tartunk egy olyan jövőbeli jogalkotói szándékot, amely nem minden gyógyító humán egészségügyi szolgáltatás hozzáférhetőségét kívánja forgalmi adómentességgel segíteni, hanem a nemzetgazdaság teherviselő képességéhez mérten bizonyos ellátásokat, pontosan szabályozott módon, kivesz ebből a körből. A magunk részéről készek vagyunk a későbbiekben szakmailag is segíteni egy ilyen célú rendeletalkotási folyamatot. Az ellen azonban, hogy orvosi munkánk gyógyító jellegét elvitassák, nem csupán a tökéletlenül szabályozott adóügyi kérdések miatt, de szakmaiságunk és orvosi önértékünk folytán is fel kívánunk lépni.

Tisztelt Professzor Úr!

A Magyar Plasztikai Helyreállító és Esztétikai Sebész Társaság elnökeként, a Társaság tagjai nevében is nagyon köszönöm, hogy az Egészségügyi Tudományos Tanács napirendre tűzi e számunkra nagyon fontos, mindennapi életünket befolyásoló kérdés elemzését, tárgyalását, segít bennünket a probléma megoldásában.

2015. február 12.

Tisztelettel:

Dr. Viczián Csaba
MPHEST elnöke

